

Två banbrytare inom österbottnisk hemslöjd

Artikelförfattaren heter Stig Nordman och inte Erik som vi självsvåldigt har döpt honom till.

Utdraget är ur "I Rågens Rike" 1/1981

En bråkdel av träkonstnären Gustaf Nordmans omfattande produktion — några spånor ur hans verkstad — har samlats till en utställning i samband med vörådagarna 16—19 juli 1981. Några ritningar och fotografier som hänför sig till Erik Grans verksamhet finns också med på utställningen.

Här följer en beskrivning av de båda konstnärerna författad av Gustafs son Erik Nordman i Ekenäs.

Österbottningarna har i alla tider varit skickliga träkarlar och målare. Under svenska tiden byggde de flera av Stockholms kyrkor. De var också eftersökta skeppsbyggare både i Finland och Sverige. Under ryska tiden var de uppskattade bl.a. som timmermän i St Petersburg.

Men framför allt byggde och målare de i sitt eget landskap. Ingenstans, inte ens i Dalarna, nådde allmogens rosenmålningar sådana höjder som i Österbotten.

Erik Grans ambulerande slöjdkurser förde honom och hans familj till 16 olika kommuner, de flesta finskspråkiga. Efter ett år på en ort var det åter dags för uppbrott. Fr.v. Erik Gran, döttrarna Helmi och Hilma samt hustrun Brita Maria.

red.

Slöjdskolorna, som startades redan under förra århundradet, tillvaratog denna unika nedärvda hantverkskonst och vidareutvecklade den.

ERIK GRAN

En av de första österbottningar som skaffade sig slöjdskoleutbildning var vöråbon Erik Gran (1866—1935). Han genomgick Vasa manliga hemslöjdsskola i slutet av 1880-talet. Skolan upprätthölls av Vasa läns lantbrukssällskap. 1889 kompletterade han sina studier vid Ateneum i Helsingfors. Följande år, då Vasa läns lantbrukssällskap startade en ambulande slöjdskola, anställdes han som lärare vid den.

Nu följde en kringflackade tid för Erik Gran och hans familj. Förutom husgeråd och kläder var hyvelbänken och arkivet — en stor klaffbyrå — det viktigaste bohaget på flyttlasset.

